

АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА

Професія бухгалтера відіграє важливу роль у забезпеченні економічної стабільності, наслідком якої є створення сприятливих соціально-економічних умов. В умовах євроінтеграції та структурних змін в економіці країни, необхідно набуття кращих якостей для успішної адаптації в нових умовах професійної діяльності.

У розвинутих країнах професії бухгалтера приділяється значна увага, спрямована на забезпечення відповідності професійних бухгалтерів вимогам суспільства, через формування професійної свідомості бухгалтерів; розвиток системи професійного навчання та професійних бухгалтерських організацій; формування й дотримання норм професійної етики.

До професії бухгалтера ставляться певні вимоги, що поділяються на визначені на законодавчому рівні та самими представниками професії.

На рівні держави, наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29.12.2004 р. № 336 затверджено Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників, яким визначені завдання та обов'язки, кваліфікаційні вимоги та що повинен знати головний бухгалтер.

Вимоги, встановлені представниками професії, зазначені Міжнародними стандартами освіти професійних бухгалтерів, щодо визначення мінімальних кваліфікаційних вимог до освітніх і професійних знань, практичного досвіду і системи безперервного підвищення кваліфікації.

Розвиток професії бухгалтера неможливий без створення та діяльності громадських професійних організацій.

У червні 1996 року на першому з'їзді бухгалтерів та аудиторів України була створена Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України (ФПБАУ). Федерація є громадською професійною саморегулюючою некомерційною організацією, створеною з метою відстоювання інтересів представників бухгалтерської та аудиторської професій. ФПБАУ і на сьогодні є найчисельнішою професійною організацією України та єдиною організацією в Україні, яка представляє професію бухгалтера на міжнародному рівні (членство в Міжнародній федерації бухгалтерів, та Євразійській раді сертифікованих бухгалтерів та аудиторів).

Агентство з міжнародного розвитку США (USAID) підтримало Федерацію бухгалтерів і профінансувало Проект реформування бухгалтерського обліку в Україні, згідно з яким запроваджено систему міжнародної професійної сертифікації на основі програми CPA.

Для подальшого розвитку професії бухгалтера та відповідно із програмою CPA, передбачені такі етапи: популяризація важливості членства в професійній організації та підвищення професійного рівня бухгалтерів; самостійне навчання

або при освітніх центрах; отримання членства в професійній організації; реєстрація для здачі іспитів у професійній організації члені ЄРСБА; здача іспитів, що адмініструються незалежною екзаменаційною мережею СІРА-EN; одержання сертифікату членом професійної організації; набуття повного членства у професійній організації; постійне підвищення кваліфікації сертифікованого члена професійної організації.

Запровадження програми САРА передбачає розвиток професії бухгалтера за міжнародними стандартами.

Слід зазначити, що, на жаль, державними органами не затверджені концептуальні засади розвитку професії бухгалтера та не встановлені законодавчі вимоги щодо статусу професійного бухгалтера в Україні. Окрім того, чинним Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вимог щодо наявності у бухгалтера сертифіката з міжнародних стандартів фінансової звітності та проходження навчання для його отримання не передбачено.

Необхідно внести зміни до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо визначення статусу професійного бухгалтера, ролі та місця професійних об'єднань бухгалтерів у сприянні розвитку бухгалтерського обліку.

Постійне підтримання високої професійної компетентності бухгалтерів передбачає формування та оновлення професійних знань, умінь і навичок. Обов'язок професії бухгалтера полягає в забезпеченні впевненості користувачів фінансової звітності в тому, що бухгалтери продовжують розвивати, вдосконалювати та підтримувати професійну компетентність.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та з урахуванням МСО 7 Міжнародної Федерації бухгалтерів Методологічною радою з бухгалтерського обліку при Міністерстві фінансів України з метою удосконалення системи перепідготовки та підвищення кваліфікації бухгалтерів затверджені рекомендації з Програми підвищення кваліфікації бухгалтерів (від 27.01.2006 р. № 31-34000-16-5/1441). Слід зазначити, що вказані рекомендації, можуть не застосовуватися під час навчання бухгалтерів у навчальних закладах за програмами підвищення їхньої кваліфікації, ні професійними громадськими організаціями, оскільки не є обов'язковими.

ФПБАУ прийняла норму Міжнародної Федерації Бухгалтерів щодо обов'язкового підвищення кваліфікації членів організації в обсязі 120 годин на три роки. Навчально-методичний центр ФПБАУ кожного місяця проводить різні навчальні заходи, які зараховуються як підвищення кваліфікації.

Суспільство від професійного бухгалтера вимагає знань, досвіду, постійного підвищення кваліфікації, а також професійної етичності. Він виступає активною дійовою особою у формуванні облікової інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень.